

บทที่ 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาผลของความใกล้ชิดและการรับรู้ความรุนแรงของสถานการณ์ที่มีต่อการให้อภัยระหว่างบุคคลที่มีความสัมพันธ์ฉันเพื่อนในลักษณะสถานการณ์ที่แตกต่างกัน 2 สถานการณ์ ได้แก่ สถานการณ์ที่ทำให้โกรธเคือง และสถานการณ์ที่ทำให้เสียใจ

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นนิสิตปริญญาตรีจำนวน 240 คน เพศชาย 101 คน เพศหญิง 139 คนมีอายุระหว่าง 17 ถึง 22 ปี

เหตุผลที่เลือกกลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้ เนื่องจากเป็นบุคคลที่มีอายุอยู่ในระยะวัยรุ่นตอนปลาย ซึ่งอยู่ในวัยเรียนเป็นระยะที่มีความสัมพันธ์กับเพื่อนมีกิจกรรมที่สนใจร่วมกัน เป็นช่วงที่มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนได้มากกว่าวัยเด็ก หรือวัยผู้ใหญ่ที่ต้องทำงาน โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ที่ทำให้เกิดปัญหาในความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนมีความเป็นไปได้สูง และกลุ่มตัวอย่างมีการพัฒนาทักษะความสามารถด้านภาษาในการอ่านและแปลความหมายของข้อกระทงได้สูง ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีช่วงวัยดังกล่าวมาศึกษาในการวิจัยครั้งนี้

รูปแบบการวิจัย

รูปแบบการวิจัยเป็นแบบ 2 x 2 Factorial design โดยมีความใกล้ชิด (ความใกล้ชิดมากและความใกล้ชิดน้อย) และการรับรู้ความรุนแรงของสถานการณ์ (รุนแรงมากและรุนแรงน้อย) เป็นตัวแปรอิสระ และการให้อภัยเป็นตัวแปรตาม โดยจะแยกศึกษาในลักษณะสถานการณ์ 2 แบบ คือ สถานการณ์ที่ทำให้โกรธเคือง และสถานการณ์ที่ทำให้เสียใจ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) 1 ชุด แบ่งเป็น 4 ตอน (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ก) ซึ่งประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ชั้นปี และคณะ

ตอนที่ 2 แบบสำรวจสถานการณ์ที่เกิดขึ้นระหว่างเพื่อน แบบประเมินลักษณะสถานการณ์ และแบบประเมินการรับรู้ความรุนแรงของสถานการณ์

1. แบบสำรวจสถานการณ์ที่เกิดขึ้นระหว่างเพื่อน เป็นแบบสอบถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามระลึกถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในอดีตที่เด่นชัดเพียงสถานการณ์เดียวและเขียนบรรยายเหตุการณ์ โดยคำชี้แจงของทั้ง 2 สถานการณ์มีดังนี้

“ขอให้ท่านระลึกถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นระหว่างท่านกับเพื่อนซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่ท่านจดจำได้ว่าเพื่อนได้กระทำผิดต่อท่านทำร้ายจิตใจความรู้สึกของท่าน ทำให้ท่านเจ็บปวดไม่ว่าจะเป็นความรู้สึกโกรธเคืองหรือเสียใจจากการกระทำของเขา โดยให้นึกถึงเหตุการณ์เพียงเหตุการณ์เดียวและเกิดจากเพื่อนเพียงคนเดียวเท่านั้น และให้บรรยายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพอสังเขป”

2. แบบประเมินลักษณะสถานการณ์ เป็นข้อคำถาม 1 ข้อโดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามระบุว่าสถานการณ์ที่เกิดขึ้นและได้บรรยายมาแล้วนั้นทำให้รู้สึกโกรธเคือง หรือเสียใจ และเลือกจากตัวเลือกที่กำหนดไว้ โดยลักษณะข้อคำถามและตัวเลือกเป็นดังต่อไปนี้

เหตุการณ์ข้างต้นที่เกิดขึ้นทำให้ท่านรู้สึก.....

เสียใจ โกรธเคือง อื่นๆ โปรดระบุ.....

3. แบบประเมินการรับรู้ความรุนแรงของสถานการณ์ เป็นข้อคำถาม 1 ข้อโดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามประเมินสถานการณ์ที่เกิดขึ้นว่ามีความรุนแรงระดับใด ในตัวเลือกที่กำหนดไว้เกณฑ์ในการแบ่งระดับคะแนนความรุนแรงของสถานการณ์มีดังนี้

ระดับคะแนน 1 ถึง ระดับคะแนน 3 จัดเป็นความรุนแรงน้อย

ระดับคะแนน 5 ถึง ระดับคะแนน 7 จัดเป็นความรุนแรงมาก

ระดับคะแนน 4 เป็นคะแนนค่ากลางไม่จัดเป็นความรุนแรงในระดับใด และไม่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

โดยลักษณะข้อคำถามและตัวเลือกเป็นดังต่อไปนี้

ท่านรู้สึกว่าการชกต่อยข้างต้นมีความรุนแรงในระดับ.....

น้อย	1	2	3	4	5	6	7	มาก
------	---	---	---	---	---	---	---	-----

ตอนที่ 3 มาตรการให้โทษ

มาตรการให้โทษเป็นแบบวัดการให้โทษของบุคคลที่มีต่อเพื่อนซึ่งได้กระทำผิดในสถานการณ์เด่นชัดที่บุคคลระลึกได้เองเพียงสถานการณ์เดียว โดยใช้มาตรการให้โทษระหว่างบุคคล Transgression-Related Interpersonal Motivations Inventory (TRIM) ของ McCullough และคณะ (1998) ซึ่งมีองค์ประกอบในการให้โทษ 3 ด้าน คือด้านของการหลีกเลี่ยง การแก้แค้น และการไกล่เกลี่ย จำนวนทั้งหมด 26 ข้อกระทง บนมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จากไม่ตรงจนถึงตรง โดยมีคำชี้แจงดังต่อไปนี้

“โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านเห็นด้วยว่าตรงกับความรู้สึก หรือความคิดของท่านมากที่สุด

จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นระหว่างท่านกับเพื่อนซึ่งเป็นการทำร้ายจิตใจความรู้สึก ทำให้ท่านเจ็บปวดไม่ว่าจะเป็นความรู้สึกโกรธหรือเสียใจก็ตาม ให้นึกถึงความรู้สึกหรือ ความคิดที่ท่านจะมีให้กับเพื่อนที่ทำร้ายจิตใจของท่านคนนี้เพียงคนเดียว โดยตอบคำถามที่ท่านเห็นด้วยว่าตรงกับความรู้สึกและความคิดของท่านมากที่สุด”

ตอนที่ 4 แบบวัดความใกล้ชิด

แบบวัดความใกล้ชิดเป็นแบบวัดการรับรู้ระดับความใกล้ชิดที่มีต่อเพื่อนซึ่งได้กระทำผิดในสถานการณ์เด่นชัดที่บุคคลระลึกได้เองเพียงสถานการณ์เดียว ซึ่งแบบวัดเป็นรูปภาพวงกลม 2 วง แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลแทนการเชื่อมโยงระหว่างตัวเรา (self) กับบุคคลอื่น (other) โดยวงกลมอันที่ 1 แทนตัวเรา (self) และวงกลมอีกวงหนึ่งแทนบุคคลอื่น (other) มีความแตกต่างกันในด้านของระดับความเชื่อมโยงของรูปที่มีการคาบเกี่ยวกัน แบบวัดความใกล้ชิดนี้เรียกว่า The Inclusion of other on the self หรือ IOS ซึ่งเป็นแบบวัดที่พัฒนาโดย Aron และคณะ (1992) การให้คะแนนแบบวัดความใกล้ชิด IOS มีการให้คะแนนโดยจากรูปภาพวงกลมสองวงซึ่งมีทั้งหมด 7 รูป แสดงระดับความใกล้ชิด 7 ระดับ โดยรูปภาพจะเรียงลำดับจากภาพวงกลม 2 วงแยกออกจากกันโดยสมบูรณ์ ไม่มีการคาบเกี่ยวกันของวงกลมแสดงว่ามีระดับความใกล้ชิดน้อยให้ค่าระดับ 1 และเพิ่มค่าระดับตามรูปภาพวงกลมที่เพิ่มความคาบเกี่ยวกันไปจนถึงรูปวงกลมทั้ง 2 วงที่เกือบจะซ้อนทับกันแสดงถึงระดับความใกล้ชิดมากให้ค่าระดับ 7 การตอบแบบวัดนี้ให้อ่านได้เลือกรูปภาพวงกลมที่แสดงความสัมพันธ์ที่ตรงกับความเป็นจริงที่สุดที่ผู้ประเมินมีต่อเพื่อนผู้กระทำผิดต่อผู้ประเมินก่อนเกิดสถานการณ์ผิดเพียงรูปภาพเดียว

การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การพัฒนาแบบการวัดการให้อภัย

ผู้วิจัยได้พัฒนามาตรวัดการให้อภัย โดยศึกษาทฤษฎีการให้อภัยระหว่างบุคคลตามแนวคิดของ McCullough และคณะ (1997) และแปลแบบวัดการให้อภัย Transgression-Related Interpersonal Motivations Inventory (TRIM) ของ McCullough และคณะ (1998) ซึ่งผู้วิจัย

ได้เพิ่มข้อกระทงพร้อมกับปรับปรุงข้อกระทงบางข้อให้มีเนื้อหาเหมาะสมกับสังคมไทย โดยผู้วิจัยได้รับคำปรึกษาเกี่ยวกับความถูกต้องด้านเนื้อหาและความชัดเจนของภาษาของข้อกระทงจากอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสมยิ่งขึ้น

แบบวัดการให้อภัย (TRIM) เป็นมาตรวัดการให้อภัยระหว่างบุคคลที่มีองค์ประกอบ 2 ด้าน คือการหลีกเลี่ยงและการแก้แค้นซึ่งประกอบด้วยข้อกระทงจำนวน 12 ข้อกระทง แต่จากการแปลเป็นภาษาไทยแล้วผู้วิจัยพบว่าข้อกระทงด้านการหลีกเลี่ยง จำนวน 2 ข้อกระทงไม่เหมาะสมที่จะมาใช้ในการศึกษา เนื่องจากมีความกำกวมในการตีความหมายในภาษาไทย ดังนั้นมาตร TRIM ที่นำมาใช้ในการศึกษานี้มีจำนวน 10 ข้อกระทง และผู้วิจัยได้เพิ่มข้อกระทงในด้านการแก้แค้น จำนวน 4 ข้อกระทง ด้านการหลีกเลี่ยงจำนวน 4 ข้อกระทง นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้เพิ่มการวัดการให้อภัยในด้านของการไกล่เกลี่ยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันเพิ่มเติมอีกจำนวน 8 ข้อกระทง โดยรวมแบบวัดการให้อภัยที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมาจะประกอบด้วย 3 องค์ประกอบคือ การหลีกเลี่ยง การแก้แค้น และการไกล่เกลี่ย ดังนั้นมาตรวัดการให้อภัยจึงมีข้อกระทงทั้งหมด 26 ข้อกระทง

ข้อกระทงที่ใช้วัดการให้อภัยในด้านการแก้แค้น คือ ข้อกระทงที่ 1, 5, 8, 10, 13, 20, 21, 24, และ 26

ข้อกระทงที่ใช้วัดการให้อภัยในด้านการหลีกเลี่ยง คือ ข้อกระทงที่ 2, 4, 7, 12, 16, 17, 19, 22 และ 25

ข้อกระทงที่ใช้วัดการให้อภัยในด้านการไกล่เกลี่ย คือ ข้อกระทงที่ 3, 6, 9, 11, 14, 15, 18, และ 23

* ข้อกระทงที่ขีดเส้นใต้ เป็นข้อกระทงที่ผู้วิจัยคิดเพิ่มเติมขึ้นมา

เกณฑ์การให้คะแนน

แบบวัดการให้อภัยบนมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จากตรงจนถึงไม่ตรง โดยกำหนดการให้คะแนนเกี่ยวกับการให้อภัยในด้านการแก้แค้นและการหลีกเลี่ยงดังต่อไปนี้

ตรง	ให้น้ำหนัก	1	คะแนน
ค่อนข้างตรง	ให้น้ำหนัก	2	คะแนน
ตรงและไม่ตรงพอๆกัน	ให้น้ำหนัก	3	คะแนน
ค่อนข้างไม่ตรง	ให้น้ำหนัก	4	คะแนน
ไม่ตรง	ให้น้ำหนัก	5	คะแนน

ส่วนการให้อภัยในส่วนที่เป็นการไกล่เกลี่ยมีการให้คะแนนดังต่อไปนี้

ตรง	ให้นำหนัก	5	คะแนน
ค่อนข้างตรง	ให้นำหนัก	4	คะแนน
ตรงและไม่ตรงพอๆกัน	ให้นำหนัก	3	คะแนน
ค่อนข้างไม่ตรง	ให้นำหนัก	2	คะแนน
ไม่ตรง	ให้นำหนัก	1	คะแนน

ประสิทธิภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ทดลองนำมาตรวัดการให้อภัย (TRIM) และมาตรวัดความใกล้ชิด IOS ไปทดลองใช้กับจากนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่ได้ลงทะเบียนเรียนวิชา จิตวิทยาพัฒนาการ จำนวน 120 คน แบ่งเป็นเพศชาย 22 คน เพศหญิง 98 กลุ่มตัวอย่างมีอายุระหว่าง 17-22 ปี จากนั้นผู้วิจัยได้วิเคราะห์รายข้อ (Item Analysis) พิจารณาจากค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงหนึ่งกับข้อกระทงที่เหลือภายในมาตร (Corrected Item-Total Correlation) พบว่าข้อกระทงทุกข้อมีสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงหนึ่งกับข้อกระทงที่เหลือภายในมาตรเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญ (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ค) และได้วิเคราะห์ค่าความเที่ยงโดยวิธีวัดความคงที่ภายในด้วยสัมประสิทธิ์อัลฟา ได้ผลดังต่อไปนี้

- มาตรวัดการให้อภัยด้านการแก้แค้น มีสัมประสิทธิ์อัลฟา.90
- มาตรวัดการให้อภัยด้านการหลีกหนี มีสัมประสิทธิ์อัลฟา.86
- มาตรวัดการให้อภัยด้านการไกล่เกลี่ย มีสัมประสิทธิ์อัลฟา .91
- มาตรวัดการให้อภัยรวม 3 องค์ประกอบ มีสัมประสิทธิ์อัลฟา .94

จากการวิเคราะห์ค่าความเที่ยงพบว่า มาตรวัดการให้อภัยระหว่างบุคคลทั้ง 3 องค์ประกอบมีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาในระดับสูง และในการวิเคราะห์ความตรง (Validity) ของแบบวัดการให้อภัยด้วยการหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างมาตรวัดการให้อภัยรวม 3 องค์ประกอบ มาตรวัดการให้อภัยด้านการแก้แค้น การหลีกหนี และการไกล่เกลี่ย กับมาตรวัดการให้อภัยทางตรงด้วยข้อกระทงเดียว หรือ Forgiveness Single Item (FSI) ของ McCullough และคณะ (1997) ซึ่งเป็นข้อกระทงที่ 27 ของแบบวัดการให้อภัย พบผลดังนี้

มาตรวัดการให้อภัยด้านการแก้แค้นมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับมาตร FSI ($r = .35$, $p < .01$)

มาตรวัดการให้อภัยด้านการหลีกเลี่ยงมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับมาตร FSI ($r = .36$, $p < .01$)

มาตรวัดการให้อภัยด้านการไกล่เกลี่ยมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับมาตร FSI ($r = .63$, $p < .01$)

มาตรวัดการให้อภัยรวม 3 องค์ประกอบมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับมาตร FSI ($r = .51$, $p < .01$)

การพัฒนาแบบวัดความใกล้ชิด

แบบวัดความใกล้ชิด เป็นการวัดการรับรู้ระดับความใกล้ชิดของผู้ร่วมการวิจัยกับเพื่อน ซึ่งกระทำผิดต่อผู้ร่วมการวิจัย โดยใช้แบบวัดความใกล้ชิดในการรวมลักษณะของผู้อื่นเข้ากับตัวเอง (The Inclusion of other on the Self หรือ IOS) ซึ่งแบบวัดเป็นรูปภาพวงกลม 2 วง แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลแทนการเชื่อมโยงระหว่างตัวเรา (self) กับบุคคลอื่น (other) โดย Aron และคณะ (1992) เป็นผู้พัฒนาขึ้นมา โดยมีความแตกต่างกันในด้านของระดับความเชื่อมโยงของรูปที่มีการคาบเกี่ยวกัน มาตร IOS มีรูปภาพ วงกลมทั้งหมด 7 รูปแสดงระดับความใกล้ชิด 7 ระดับ โดยรูปภาพจะเรียงลำดับจากภาพวงกลม 2 วงแยกออกจากกันโดยสมบูรณ์ ไม่มีการคาบเกี่ยวกันของวงกลมแสดงว่ามีระดับความใกล้ชิดน้อยให้ค่าระดับ 1 และเพิ่มค่าระดับตามรูปภาพวงกลมที่เพิ่มความคาบเกี่ยวกันไปจนถึงรูปวงกลมทั้ง 2 วงที่เกือบจะซ้อนทับกันแสดงถึงระดับความใกล้ชิดมากให้ค่าระดับ 7 ผู้วิจัยนำมาตรนี้มาใช้ในการศึกษาครั้งนี้ โดยได้จำลองรูปภาพทั้ง 7 รูปมาและแปลคำสั่งของแบบวัดจากภาษาอังกฤษมาเป็นภาษาไทย ส่วนเกณฑ์ในการแบ่งระดับคะแนนความรุนแรงของสถานการณ์มีดังนี้

ระดับคะแนน 1 ถึง ระดับคะแนน 3 จัดเป็นความใกล้ชิดระดับต่ำ

ระดับคะแนน 5 ถึง ระดับคะแนน 7 จัดเป็นความใกล้ชิดระดับสูง

ระดับคะแนน 4 เป็นคะแนนค่ากลางไม่จัดเป็นความใกล้ชิดในระดับใด และไม่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปแจกให้กลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการสุ่มให้ตัวอย่างเข้าในแต่ละเงื่อนไขของการทดลอง (Random assignment) ดังต่อไปนี้

1. สถานการณ์ที่ทำให้เสียใจ ความใกล้ชิดระดับสูงและสถานการณ์มีความรุนแรงมาก
2. สถานการณ์ที่ทำให้เสียใจ ความใกล้ชิดระดับต่ำและสถานการณ์มีความรุนแรงมาก
3. สถานการณ์ที่ทำให้เสียใจ ความใกล้ชิดระดับสูงและสถานการณ์มีความรุนแรงน้อย
4. สถานการณ์ที่ทำให้เสียใจ ความใกล้ชิดระดับต่ำและสถานการณ์มีความรุนแรงน้อย
5. สถานการณ์ที่ทำให้โกรธเคือง ความใกล้ชิดระดับสูงและสถานการณ์มีความรุนแรงมาก
6. สถานการณ์ที่ทำให้โกรธเคือง ความใกล้ชิดระดับต่ำและสถานการณ์มีความรุนแรงมาก
7. สถานการณ์ที่ทำให้โกรธเคือง ความใกล้ชิดระดับสูงและสถานการณ์มีความรุนแรงน้อย
8. สถานการณ์ที่ทำให้โกรธเคือง ความใกล้ชิดระดับต่ำและสถานการณ์มีความรุนแรงน้อย

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แนะนำตัวผู้วิจัย และขอความร่วมมือจากนิสิต
2. แจกแบบสอบถามให้กับนิสิตคนละ 1 ชุด
3. อธิบายวัตถุประสงค์ของการทำแบบสอบถาม และได้ชี้แจงกับนิสิตในแต่ละเงื่อนไข โดยให้นิสิตระลึกถึงเหตุการณ์การกระทำผิดที่เกิดจากเพื่อนที่มีความใกล้ชิด และประเมินความรุนแรงของสถานการณ์ ซึ่งในคำชี้แจงในแต่ละเงื่อนไขการทดลองทั้ง 8 เงื่อนไขมีดังนี้

“ขอให้นิสิตระลึกถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นระหว่างท่านกับเพื่อนซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่ท่านจดจำได้ว่าเพื่อนได้ทำร้ายจิตใจของท่าน เป็นสถานการณ์ที่ทำให้ท่านเสียใจโดยเป็นการกระทำจากเพื่อนที่มีความใกล้ชิดกับท่านในระดับสูงและสถานการณ์มีความรุนแรงมาก ให้เขียนบรรยายสถานการณ์มาพอสังเขปและตอบแบบสอบถามในหน้าถัดไป”

เงื่อนไขที่ 2 คำชี้แจงเหมือนกับเงื่อนไขที่ 1 แต่เปลี่ยนจาก ความใกล้ชิดระดับสูง เป็น ความใกล้ชิดระดับต่ำ

เงื่อนไขที่ 3 คำชี้แจงเหมือนกับเงื่อนไขที่ 1 แต่เปลี่ยนจากสถานการณ์มีความรุนแรงมาก เป็นสถานการณ์มีความรุนแรงน้อย

เงื่อนไขที่ 4 คำชี้แจงเหมือนกับเงื่อนไขที่ 1 แต่เปลี่ยนจาก ความใกล้ชิดระดับสูง เป็น ความใกล้ชิดระดับต่ำ และสถานการณ์มีความรุนแรงมาก เป็นสถานการณ์มีความรุนแรงน้อย

เงื่อนไขที่ 5 คำชี้แจงเหมือนกับเงื่อนไขที่ 1 แต่เปลี่ยนจากสถานการณ์ที่ทำให้ท่านเสียใจ เป็นสถานการณ์ที่ทำให้ท่านโกรธเคือง

เงื่อนไขที่ 6 คำชี้แจงเหมือนกับเงื่อนไขที่ 1 แต่เปลี่ยนจากสถานการณ์ที่ทำให้ท่านเสียใจ เป็นสถานการณ์ที่ทำให้ท่านโกรธเคือง และความใกล้ชิดระดับสูง เป็นความใกล้ชิดระดับต่ำ

เงื่อนไขที่ 7 คำชี้แจงเหมือนกับเงื่อนไขที่ 1 แต่เปลี่ยนจากสถานการณ์ที่ทำให้ท่านเสียใจ เป็นสถานการณ์ที่ทำให้ท่านโกรธเคือง และสถานการณ์มีความรุนแรงมาก เป็นสถานการณ์มีความรุนแรงน้อย

เงื่อนไขที่ 8 คำชี้แจงเหมือนกับเงื่อนไขที่ 1 แต่เปลี่ยนจากสถานการณ์ที่ทำให้ท่านเสียใจ เป็นสถานการณ์ที่ทำให้ท่านโกรธเคือง ความใกล้ชิดระดับสูง เป็นความใกล้ชิดระดับต่ำ และสถานการณ์มีความรุนแรงมาก เป็นสถานการณ์มีความรุนแรงน้อย

4. เปิดโอกาสให้นิสิตซักถามหากไม่เข้าใจ เมื่อเข้าใจแล้วจึงลงมือทำแบบสอบถามใช้เวลาในการทำประมาณ 20 นาที

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามและนำข้อมูลทั้งหมดไปวิเคราะห์ผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS for Windows เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 ถึงข้อที่ 4 ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two-way ANOVA) และทดสอบสมมติฐานข้อที่ 5 ด้วยการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยด้วยสถิติที (t-test)